

KATEDRA-VERSENY

A KATEDRA-VERSENYEK
FŐ SZERVEZŐJE

A verseny fő támogatói:
Szlovák Köztársaság Kormányhivatala
a Szlovák Köztársaság Oktatási Minisztériuma
és a Lilium Aurum Könyv- és Lapkiadó
Dunaszerdahely Város Önkormányzata

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Társzervezők:
Katedra szerkesztősége

További, a versennyel kapcsolatos információk: www.katedra.sk, katedra.szerkesztoseg@gmail.com

KATEDRA MATEMATIKAVERSENY

ROVATVEZETŐ: RNDR. HORVÁTH GÉZA, horvath.geza@slovanet.sk

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018001

Tisztelt Kollégák, kedves Gyerekek!

A levelező verseny végeredményét márciusi számunkban közöljük; az elődöntőbe jutottak meghívóját **nem postán**, hanem **e-mailben** küldjük el. Előzetesen közöljük, hogy a matematika-verseny országos döntője **május 4-én** lesz **Dunaszerdahelyen**. A távolabbról érkezők számára május 3-án is biztosítunk szállást. Az **elődöntők helyszínét és időpontját e-mailben közöljük**.

Felkérjük kedves Kollégáinkat, hogy küldjenek érdekes (lehetőleg saját ötletből született) feladatokat versenyünk részére. Ehhez szíveskedjenek szerzői megoldást is mellékelni! A **kitűzésre szánt** feladatokat az alábbi címre várjuk: **RNDr. Horváth Géza, Sládkovičova 5, 937 01 Želiezovce**, vagy (e-mail): horvath.geza@slovanet.sk

A NEGYEDIK FORDULÓ FELADATAINAK MEGOLDÁSAI

(HORVÁTH GÉZA FELADATAI)

V-VI-VII. OSZTÁLY

IV-567-1. feladat (Keresztrejtvény)

^a 1	4	^b 2	^c 8	^d 5	^e 7
3		^f 8	0	1	0
^g 3	^h 2	2	8		4
ⁱ 1	0	5	1	2	
^j 1	0	0	9		^k 4
	5		^l 2	4	6

IV-5-2. feladat: vízsz. i) A sorozat szomszédos tagjainak különbsége 144. Ezért a következő tag: $10\ 368 + 144 = 10\ 512$.

IV-5-3. feladat: függ. k) Legrosszabb esetben kihúzzuk az összes feketét és kéket, ez összesen $23 + 22 = 45$ darab. A következő kihúzott kendő már biztosan piros lesz. Tehát összesen **46** darabot kell kihúzni.

IV-6-2. feladat: vízsz. f) A sportcsarnokban kétszer annyi férfi van, mint nő. Ezért a nők száma $12\ 015 : 3 = 4005$. A férfiak száma ennek kétszerese, tehát **8010**.

IV-6-3. feladat: függ. d) Ha abból indulunk ki, hogy Szabolcs osztályfőnöke 62 évesnél nem idősebb, akkor elvileg szülehetett 1955-ben, 1966-ban, 1977-ben, 1988-ban, 1999-ben vagy 2000-ben. A felsorolt évszámokhoz tartozó életkorok: 62, 51, 40, 29, 18 és 17 év. Esetünkben az **51** jelenti a megoldást.

IV-7-2. feladat: vízsz. j) Az 1-es az első, a 3-as a második, az 5-ös a harmadik helyen áll. Az n -edik helyen álló szám a $2n - 1$. Ha $2n - 1 = 2017$, akkor $n = 1009$. Tehát a 2017 az **1009. helyen** áll a páratlan számok sorában.

IV-7-3. feladat: függ. b) Mivel a szemközti lapokon a pöttyök összege mindig 7, ezért a dobókockákból épített négyzetes oszlop palástján összesen $2017 \cdot 14 = 28238$ pötty van. A két alaplapon legfeljebb $2 \cdot 6 = 12$ pötty lehet. Ezért az építményen összesen $28\ 238 + 12 = 28\ 250$ pötty van.

VIII-IX. OSZTÁLY

IV-89-1. feladat (Keresztrejtvény)

^a 9	^b 9	^c 9	^d 8	2	^e 6	^f 9
^g 1	8	2	4		^h 7	2
	ⁱ 1	7	3	2	5	
^k 1		7		^l 1	1	9
^m 1	2	5	0	0	0	
^p 4	0		4		^q 8	1
0		^r 1	8	0	0	0

IV-8-2. feladat: vízsz. p) 5 óra 20 perckor a nagymutató a 4-esen áll, a kismutató pedig az 5-ös és 6-os közötti „út” harmadán (hiszen a 20 perc az óra egyharmada). Két szomszédos szám között a mutatók 30° -kal lépnek tovább. A nagymutató és az 5-ös szám között 30° -nyi, a kismutató és az 5-ös szám között pedig $30 : 3 = 10^\circ$ -nyi az eltérés. $30 + 10 = 40$, tehát az óra mutatói **40° -os szöget** zárnak be egymással.

IV-8-3. feladat: függ. j) Négy egymást követő prímszám összege csak akkor lehet páratlan, ha ezek egyike páros. Mivel csak egy páros prímszám létezik, a 2, ezért a négy szám: a 2, 3, 5 és 7. Ezek szorzata **210**.

IV-9-2. feladat: vízsz. i) Jelöljük a téglatest éleit a , b , c -vel! $a \cdot b = 525\text{ cm}^2$, $a \cdot c = 693\text{ cm}^2$, $b \cdot c = 825\text{ cm}^2$. Bontsuk a mérőszámokat prímtényezőkre:

$525 = 3 \cdot 5 \cdot 5 \cdot 7$, $693 = 3 \cdot 3 \cdot 7 \cdot 11$, $825 = 3 \cdot 5 \cdot 5 \cdot 11$. Ha ezt a három számot összeszorozzuk, akkor tulajdonképpen az $a \cdot b \cdot c \cdot a \cdot b \cdot c \cdot a \cdot b \cdot c$ szorzatot kapjuk. Észrevehetjük, hogy a három szám prímfelbontásában az egyes prímtényezők páros sokszor fordulnak elő. Tehát $V \cdot V = (a \cdot b \cdot c) \cdot (a \cdot b \cdot c) = (3 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 5 \cdot 7 \cdot 11) \cdot (3 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 5 \cdot 7 \cdot 11)$, vagyis $V = 3 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 5 \cdot 7 \cdot 11 = 17\ 325\text{ (cm}^3\text{)}$.

IV-9-3. feladat: függ. c) Jelöljük a három számot a , b , c -vel!

$$a + b = 20$$

$$a + c = 1242$$

$$b + c = 1252$$

$$\text{Adjuk össze a három egyenletet: } 2a + 2b + 2c = 2514$$

$$a + b + c = 1257$$

$$a = a + b + c - (b + c) = 1257 - 1252 = 5, b = a + b + c - (a + c) = 1257 - 1242 = 15, c = a + b + c - (a + b) = 1257 - 20 = 1237. \text{ A három szám szorzata: } 5 \cdot 15 \cdot 1237 = 92775.$$

KATEDRA VÁMBÉRY ÁRMIN FÖLDRAJZVERSENY

ROVATVEZETŐ: TÓTH TIBOR, vambery.armin.foldrajzverseny@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018002

A NEGYEDIK FORDULÓ MEGOLDÁSAI

1. Vámbéry Ármin házitanítói korszakára vonatkozó szövegben behelyettesítésre kerülő szavak megfelelő sorrendben:

1. Zsámbokrét	6. Emília
2. Petrikovichné	7. Garay János
3. Horvátország	8. Pilvax
4. török	9. Kecskemét
5. Kutyevó	10. Arany János

2. Keleti utazási alkalmával érintett települések meghatározásai:

■ Teherán	■ Persepolis
■ Kungrad	■ Khíva
■ Shiráz	■ Herat
■ Bokhara	■ Meshed
■ Szamarkand	■ Teherán

3. Bokhara történetét érintő kérdések helyes válaszai a Számánidák és Iszmáil emír uralmának idejéről:

1. Belkh
2. 4 fia született
3. Bokhara
4. Zerefsan
5. Rafi bin Leith
6. 280 / 893-4
7. Nemes, nagylelkű
8. tudósokat
9. perzsa
10. 295 / 907

4. Közép-Ázsia térképét a csapatok individuális módon oldották meg.

5. Szlovákia területén gyártott márkanevek logóinak és településeinek megoldása:

Jaguar – Land Rover / Nyitra

Palma Tumys / Pozsony

Kukkónia / Dunaszerdahely

Zvolenský / Zólyom

Slovenský plynárenský priemysel
– SPP / Pozsony

Tami / Késmárk

Sedita / Szered

Zlatý bažant / Ógyalla

Volkswagen / Pozsony

CASSOVIA

Tauris Cassovia
/ Rimaszombat

KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY

ROVATVEZETŐ: ANGYAL LÁSZLÓ, tortenelem.katedra@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018003

AZ 1. FORDULÓ MEGOLDÁSAI

1. feladat: Helyszínek (8 pont)

- *Nagycekn* – itt található a végső nyughelye a családi sírboltban; gyermekkorát itt töltötte
- *Győr* – Franz Ertel hadmérnök ezredesnél részt vett a győri sánctábor megépítésénél 17 évesen
- *Párizs* – 1825. május 10-én részt vett itt X. Károly francia király koronázási szertartásán, többször járt Párizsban
- *Döbling* – hosszú évekig tartózkodott itt, a Görgen-gyógyintézetben kezelték; orvosa Balogh Pál volt; itt halt meg 1860-ban
- *Debrecen* – még katonaként itt ismerkedett meg a fiatal erdélyi arisztokratával, Wesselényi Miklóssal; katonaként szolgált itt
- *Pozsarevác* – dunai útja során itt időzött Miloš Obrenovič fejedelemnél
- *Bécs* – itt született 1791. szeptember 21-én
- *London* – 1838-ban ide utazott Andrássy Györggyel együtt, hogy felkérje William Clarkot a londoni Marlow Bridge hasonmásának, azaz a pest-budai Lánchíd megtervezésével

2. feladat: Személyiségeket keresünk (7 pont)

1. Deák Ferenc
2. Dessewffy Aurél gróf
3. Eötvös József
4. Széchenyi Ferenc gróf
5. Mór János (Szitányi Ullmann Mór)
6. Reviczky Ádám
7. Wesselényi Miklós báró

3. feladat: Hiányos szöveg Széchenyi közlekedési reformjairól (20 pont)

A közlekedés fejlesztése terén Széchenyi megtette, amit lehetett. A „Hitel” megjelenése után, **1830 nyarán** Budától dél felé haladva végighajózta a Dunát, s **Beszédes József mérnökkel** megkezdte az Al-Duna hajózási viszonyainak tanulmányozását. A **Pest és Buda** városokat összekötő állandó **Lánchíd William Clarknak** a tervezésében csak **1842–1848 között** valósult meg. Az építésre részvénytársaság alakult, a tőke java részét **Rotschild Salamon** és **Wodianer Sámuel** biztosította, a vállalat vezetését a bankár **Sina György báróra** bízták. **1849. november 21-én** adták át a korabeli Európa egyik legnagyobb- rúbb építményét, amely ténylegesen egyesítette a várost. 1833-ban Széchenyit nevezte ki az uralkodó a Duna-szabályozás **királyi biztosává**, 1845-ben pedig a **Helytartótanács** kebelében felállított közlekedésügyi bizottság elnöki tisztét nyerte el. Az 1846 tavaszán megalakult **Balatonai Gőzhajózási Társaságnak** is ő lesz az elnöke, s már ugyanazon év szeptemberében **Balatonfüreden** vízre bocsátják a „**Kisfaludy**” **gőzöst**. Irányította a **Tisza-szabályozás** előkészületeit. A hajózás fejlesztését szolgálta a hajózás mellett a **hajógyár** és a **téli kikötő** létesítése is.

A 2. FORDULÓ MEGOLDÁSAI

1. feladat: Keresztrejtvény (23 pont)

- Megfejtés: **Pesti Hírlap**
- Kinek a nevéhez fűződik? **Kossuth Lajos**
- Hányszor jelent meg hetente? **kétszer**
- Milyen témákkal foglalkoztak benne a vezércikkek?
Erdély uniójával, a börtönviszonyokkal, a szegényüggyel, a közlekedéssel, az alkoholizmussal, a borzalmas pesti pincelakásokkal, a közrendűiek birtokszerzésének ügyével, a szakszerűtlen és felelőtlen vármegyei törvénykezéssel, a nyilvános botozással stb.

1.	S	Z	É	P	H	A	L	O	M														
2.				D	E	Á	K	F	E	R	E	N	C										
3.				Ő	S	I	S	É	G														
4.	L	I	P	T	Ó	S	Z	E	N	T	M	I	K	L	Ó	S							
5.				S	I	M	O	N	Y	I	Ó	B	E	S	T	E	R						
6.					H	E	C	K	E	N	A	S	T										
7.					D	Í	S	Z	E	S	G	Y	Ü	L	E	K	E	Z	Ő	H	E	L	Y
8.					B	A	R	O	K	K													
9.					K	E	L	E	T	N	É	P	E										
10.						G	A	L	Í	C	I	A											
11.							P	Á	L	Y	Á	M	E	M	L	É	K	E	Z	E	T	E	

4. feladat: Alkotók (9 pont)

Kik az alkotói az alábbi reformkori műveknek?

1. Bezerédj Amália
2. Széchenyi István
3. Eötvös József
4. Nagy Ignác
5. Széchenyi István
6. Wesselényi Miklós
7. Vörösmarty Mihály
8. Széchenyi István
9. Bolyai Farkas

5. feladat: Igaz vagy hamis (10 pont)

1. Hamis, mert nem a Stádium, hanem a „Hitel” záró mondata volt.
2. Igaz (kiigazítás: a dohányt füstölték el pipában)
3. Igaz
4. Igaz
5. Hamis, mert nem a Grimm testvérek fordították le, hanem Andersen
6. Igaz
7. Igaz
8. Igaz

6. feladat: Kik vagy mit láttok a képen? (5 pont)

1. A Lánchíd alapkövetétele
2. Wesselényi Miklós, az árvízi hajós
3. Felsőbüki Nagy Pál
4. Simonyi József óbester
5. Klemens von Metternich

7. feladat: Utazások Európában (3 pont)

Angliában öt alkalommal jártam, összesen 16 hónapot töltöttem itt. Első angliai utazásom 1815. szeptember 9-én kezdődött. Megfordultam Görögországban, Kis-Ázsiában és a Boszporusz partjánál is. Az Égei-tengeri szigeteken az ógörög irodalom, művészet és a régészet iránt érdeklődtem. Utjaim során szoros barátságot kötöttem Felsőbüki Nagy Pállal és Wesselényi Miklóssal. 1822-ben Angliába utaztam tanulmányútra Wesselényivel. Amerika földjére nem jutottam el. Erre mint katonatiszt a bécsi udvartól sosem kaptam engedélyt. 1817-től Itáliába utaztam, tanulmányoztam az olasz költészetet. Utazásaim közben döbbsentem rá hazám elmaradottságára. Rádöbbsentem, hogy történelmi nevem súlyos kötelességgel jár. Ezért életcélmként a nemzet sorsának előmozdítását tűztem ki. (egy megoldási javaslat a sok közül)

Értékelésnél: nyelvi-, stilisztikai-, tartalmi szempontok

2. feladat: Betűháló (16 pont)

Vezetéknév: **Kossuth, Deák, Kölcsey, Wesselényi, Széchenyi, Felsőbüki, Klauzál, Széchenyi**

- Az 1825–1827-es országgyűlés: **Széchenyi, Felsőbüki**
- Az 1832–1836-os országgyűlés: **Kölcsey, Wesselényi, (Deák)**
- Az 1839–1840-es országgyűlés: **Deák**
- Az 1843–1844-es országgyűlés: **Klauzál**
- Az 1847–1848-as országgyűlés: **Kossuth, Széchenyi** (Megj.: több név több országgyűléshez is besorolható volt)

3. feladat: Fogalmak (8 pont)

Magyarázd meg a következő fogalmakat!

- **Szent Korona-eszme:** középkori magyar hagyomány, mely értelmében a Szent Korona magába foglalja az ország területének egészét és a teljes magyar nemességet; Széchenyi is említi a Stádiumban, a 19. század első felében felerősödött
- **dekonjunktúra:** a gazdasági élet visszaesése, pangása
- **jurátus:** joggyakornok, ügyvédbojtár
- **Védegylet:** a magyar ipar védelmére alakított társadalmi szervezet, 1844-ben alakult
- „**árvízi hajós**“: Wesselényi Miklóst nevezték így, aki a jeges pesti árvíz idején saját életét kockáztatva mentett meg számos emberéletet
- **kolerázadás:** 1831-ben tört ki, a kolera miatt negyedmillió embert döntött sírba, a jobbágyok fellázadtak a földesurak ellen
- „**Angyalkert**“: **Brunszvik Teréz** nyitotta meg Budán, a Habsburg Birodalom és Magyarország első kisdudóvó intézménye volt

■ **Ellenzéki Párt:** a magyarországi reformellenzék különböző irányzatait egyesítő politikai csoportosulás volt 1847/1848-ban

4. feladat: Azt írja az újság... (7 pont)

- Nem, mert Csokonai Vitéz Mihály 1805-ben meghalt, Balásházy János könyve pedig csak 1829-ben jelent meg.
- Igen
- Igen
- Igen
- Nem, mert Bonaparte Napóleon 1821-ben halt meg, a pesti árvíz pedig 1838-ban volt.

5. feladat: Válaszoljatok a kérdésekre! (6 pont)

1. Kossuth Lajos
2. 10 évi börtönre
3. Mária Ludovika modenai hercegnő
4. 1845-ben
5. Pálffy Fidél grófot
6. Óbudán

7. feladat: Idézetek (3 pont)

1. I. Ferenc
2. Kossuth Lajos
3. Windischgrätz

8. feladat: Képek (4 pont)

1. Kubinyi Ágoston, a Nemzeti Múzeum igazgatója
2. Brunszvik Teréz
3. Jedlik Ányos dinamója (forgonya)
4. Franz I. („I. Ferenc“ gőzhajó)

A 3. FORDULÓ MEGOLDÁSAI

1. feladat: Egészítsd ki (14 pont)

Az első színtársulat 1790-ben alakult meg Budán **Kelemen László** vezetésével. A magyar színészek nagy többsége eleinte kismemesi, **olykor középnesemesi (vagy polgári)** környezetből származott. A magyar színészet legmelegebb otthona **Kolozsvár** volt. Kezdetben **vándorszínészek** járták az országot, terjesztve a magyar szót. 1837-ben közadakozásból felépült és megnyílt a **Pesti Magyar Színház** (később **Nemzeti Színház**) Pesten. **Vörösmarty Mihály Árpád ébredése** című prologusát játsszák

elsőként. Első igazgatója **Bajza József** lett. A legjobb magyar színészek vonulnak fel: **Egressy Gábor, Megyeri, Szentpétery (Lendvay Márton, Fánecs, Szerdahelyi, Laborfalvy Róza, Lendvayné Hivatal Anikó és Déryné)** (legalább hármat sorolj fel!). A színészek többsége gyökeresen **magyar** környezetből jött, mivel a közönség nem szerette az idegen atmoszférát. A **Bánk bán** ősbemutatójára Kassán került sor 1833-ban. A közönség végre 1834-ben **Kolozsvárott**, 1835-ben **Budán** láthatta.

2. feladat: Keresztrejtvény (22 pont)

- **Megfejtés: Hármaskis Tükör**
- Hol jelent meg? **Pozsonyban**
- Mikor jelent meg? **1771-ben, a második kiadás pedig 1773-ban**
- Ki volt a szerzője? **Losontzi István**
- Mit mutat be? **A bibliai történeteket, továbbá Magyarország és Erdély múltját és ismerteti jelenét**
- Honnan származott a szerző és hol tanult? **Nagykőrösről (egy források szerint a Somogy megyei Balhásról – mindkét megoldás elfogadható), Utrechtben (Hollandiában), Nagykőrösön tanult**
- Megj.: a keresztrejtvény 3. sorának megoldása **Landerer János** is lehet

1.							H	E	R	E	N	D										
2.	J	E	D	L	I	K	Á	N	Y	O	S											
3.	T	R	A	T	T	N	E	R	J	Á	N	O	S									
4.							N	E	M	Z	E	T	I	D	A	L						
5.									A	U	R	O	R	A								
6.	B	A	R	A	B	Á	S	M	I	K	L	Ó	S									
7.	P	O	L	L	A	C	K	M	I	H	Á	L	Y									
8.							B	O	L	Y	A	I										
9.							V	Ö	R	Ö	S	M	A	R	T	Y	M	I	H	Á	L	Y
10.									P	E	S	T										
11.									O	L	M	Ü	T	Z								
12.									E	R	K	E	L	F	E	R	E	N	C			
13.									K	Ö	L	C	S	E	Y	F	E	R	E	N	C	
14.									C	R	E	S	C	E	N	C	I	A				

3. feladat: Igaz vagy hamis (10 pont)

1. Hamis, mert nem Dugonics József műve volt, hanem Gvadányi Józsefé
2. Hamis, mert nem Pozsonyban, hanem Pesten rendezte be
3. Igaz
4. Igaz
5. Igaz
6. Igaz
7. Hamis, mert nem Londonban, hanem Párizsban

4. feladat: Ki vagyok? (7 pont)

- Bolyai János
- Kőrösi Csoma Sándor

- Semmelweis Ignác
- Szalay László (Csengery Antal)
- Wesselényi Miklós
- Ferenczy István
- Reguly Antal

5. feladat (4 pont)

- a) Nemzeti Múzeum
- b) Kisfaludy Sándor
- c) Ferenczy István: Pásztorlányka c. szobra
- d) Barabás Miklós I. Ferenc József c. festménye

KATEDRA IRODALOMVERSENY

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018004

ROVATVEZETŐ: PETRES CSIZMADIA GABRIELLA, 925 07 MOSTOVÁ 298, katedra.irodalom@gmail.com

1. FORDULÓ – I. KATEGÓRIA MEGOLDÁSAI

Olvasandó mű: Berg Judit: *Rumini*. Pozsonyi Pagony Kiadó, Budapest, 2009. **1-5. fejezet**. Online: <http://www.18pedagogia.hu/sites/default/files/node/attachments/bj-r.pdf>

I. MERÉSZ ÖTLETEK ÉS CSÍNYTEVÉSEK

A meseregény fordulatosságát a merész ötletek, elhatározások, valamint a kiségek csínytevésai biztosítják. Húzzátok alá a helyes megoldásokat! A jó válaszok betűjeleit összeolvasva a főszereplő életcélját találjátok (nem szó szerinti idézetben!) – egészítsétek ki a mondatot.

1. Negró rajtakapta Ruminit és Balikót, hogy:

- HA. A mentőcsónak alatt kártyáztak
 HE. Megdézsmáltak a vacsorát
 HI. Piszáciát és datolyát loptak
 HO. Felnyitották a rakományt

2. Rizsákat követve az öreg kuruzslótól:

- RE. Balikó elcsente a némító kenőcsöt
 RI. Bumbu elkérte a hétágú szigonyt
 RO. Puva eltolta a szénás szekeret
RU. Rumini ellopta az öregítő szirupot

3. Rumini azt tanácsolta Rizsáéknak, hogy:

- ME. Vegyék be őt is a bandába
MI. Egy szekéren tolják el a szigonyt
 MO. Rabolják ki a kocsmát
 MU. Térjenek jó útra

4. Az óriáspolip támadásakor Rumini rájött, hogy a szörny:

- NA. A kukoricát szereti
 NE. A krumplit kedveli
NI. Fával táplálkozik
 NO. Egerhúson él

5. A fabatkák megtévesztésére Rumini:

- FA. Énekelni kezdett
 FU. Eltörte a fejszét
 FO. Megkötözte Negrót
FE. Alvást színlelt

6. Gyümölcskeresés helyett Rumini és Balikó:

- LN. Bogarakat akart gyűjteni
 KN. Ivóvizet keresett
 MN. A receficefára volt kíváncsi
 PN. Favágásba kezdett

7. Rumini és a fabatkakirály megegyeztek abban, hogy:

- ÓT. A matrózok segítenek az ellenséget legyőzni
 ÓT. A kapitány felvásárolhatja a fákat
 ÚT. A király eladja a rabszolgáit
 ÚT. A fabatkák új hajót építenek nekik

8. Bojtos Benedek és Rumini megállapodása szerint:

- BL. Tiszti állást kapott a kiséger
 FL. A kormányos inasaként kellett szolgálnia
TL. Rumininek becsületesen kellett dolgoznia
 ZL. Csalódás esetén a kapitány átadja Ruminit a pandúroknak

9. Rumini annyira éhes volt, hogy meg akarta inni:

- ASZ. Az altató vizet
 ÁSZ. Az éltető kávét
 ÉSZ. A némító kenőcsöt
ESZ. Az öregítő szirupot

A betűjelekből összerakott gondolat és folytatása: **Ha Rumini felnőtt lesz, bandavezérré/ hajóskapitánnyá válik.**

2. HOL JÁRUNK?

Állapítsátok meg az események leírása alapján, melyik szereplő beszél – és a lehető legpontosabban írjátok körül, hol jár éppen!

1. Jó mókának találtam, ahogy a rémült árusoknak kedvesen integettem, miközben az embereim épp datolyát és mandarint szereztek.

Szereplő: **Rizsa**

Helyszín: **kikötői bazársor, a sor eleje**

2. Annyira dühítő, hogy olyan lassúak a társaim! Én hiába fűrészelek villámgyorsan, ha az a kocsni olyan csigatempóban ér ide, hogy lassan beleöszülök...

Szereplő: **Puva**

Helyszín: **kikötő, a Hétágú Szigony Fogadó bejárata előtt**

3. Kezet ráztam a kölyökkel arra, hogy inasommá teszem, ha jó útra tér és rendesen dolgozik. Remélem, jól döntöttem.

Szereplő: **Bojtos Benedek**

Helyszín: **kikötő, a hajóra vezető híd**

4. Különös, barnás kotyvalékok csentem a kuruzslótól.

Szereplő: **Rumini**

Helyszín: **kikötő, bazársor, az öreg kuruzsló sátra előtt**

5. Végre egy kis elemőzsia a láthatáron! Finom vacsorának ígérkezik ez a hajó!

Szereplő: **óriáspolip**

Helyszín: **Ragacs-tenger**

6. Régóta szeretném megtalálni a csodagyógyszer alapanyagát, a receficefát.

Szereplő: **Cincogi doktor**

Helyszín: **Ragacs-tenger, a lakatlan sziget partja**

7. Végre egy gyümölcsfa, teletömhetjük a hasunkat!
Szereplők: **Balikó, Rumini (Roland, Negró, Dundi Bandi)**
Helyszín: **lakatlan sziget, a helyi tisztás gyümölcsöse**

8. Hajlandó vagyok fogadni a betolakodókat egy kihallgatás erejéig.
Szereplő: **fabatkakirály**
Helyszín: **lakatlan sziget, tisztás, belső csarnok**

III. ILYENEK A SZEREPLŐK

A betűhálóban az 1-5. fejezetben megismert szereplők közül tizenegyet találtok, a betűháló alatt pedig a szereplők meghatározásai rejtőznek.

- a) Állítsátok helyre az összekevert betűkből álló meghatározásokat (a vastaggal kiemelt betűvel kezdődik mindegyik)!
- b) Írjátok melléjük a betűhálóból kikeresett megfelelő neveket! Két szereplőnek hiányosan található a neve, egészítsétek ki őket!
- c) Az olvasottak alapján 1-1 mondatot mutassátok be a felsorolt szereplőket!

☺	I	Ó	K	I	L	A	B
F	D	R	I	Z	S	A	E
Á	N	I	C	I	R	F	N
B	U	M	B	U	☺	☺	E
I	D	K	O	R	I	C	D
Á	L	N	E	G	R	Ó	E
N	I	N	I	M	U	R	K

1. EEEEÉDFLMRSTTZ = **FEDÉLZETMESTER = NEGRÓ**
A szereplő bemutatása: Mindent felügyel, szigorú, rosszkedvű, morcos, katonás. Rendszerint pattog, fegyelmez, büntetést osztogat. Mindenkinek parancsolgat, rendet akar. A hajón senki nem kedveli. Keménykezű, figyelme Rumini minden mozdulátát, mindenkit ellenőriz, mindenre figyel, óvatos.

2. AEÉLRVZ = **ALVEZÉR = BUMBU**
A szereplő bemutatása: A bazársoron kosarat lop, aztán bele datolyát. Leleményes, irányítja a többieket a szigony lopásokor, egymás nyakába mászva kapaszkodnak fel. Nála van a némító kenőcs, ami elnémítja a lopáskor használt fűrészhangját, de nincs ötlete arra, hogyan lopják el a kocsmáról a szigonyt.

3. AAABDGNT = **BANDATAG = NUDLI**
A szereplő bemutatása: Sárgafogú, legvékonyabb egér a bandában. A bazársoron belerúg az út szélén a kukába. Társai szerint ütődött, de egyedül ő jön rá, amikor a szigonyt fűrészelik, hogy ha tovább fűrészelik azt, le fog szakadni. Rizsa szinte szóhoz sem engedni jutni.

4. AMÓRTZ = **MATRÓZ = DUNDI (BANDI)**
A szereplő bemutatása: Pocakos, kedves, de rettentő gyáva matróz, jószívű. Ruminiék barátja. Kicsit lusta is.

5. AAABFKT = **FABATKA = CIROK**
A szereplő bemutatása: Bátor, ő a legbátrabb. Ő beszél Ruminivel és Balikóval. Ő a legnagyobb a három fabatka fogoly közül. Ruminit a királyhoz kíséri, azt mondja, hogy segíteni jöttek a szigetre, legyőzni az ellenséget.

6. AAHIJNŐSS = **HAJÓ SINAS = BALIKÓ**
A szereplő bemutatása: Rumini barátja és társa minden „gaztettben”. Nagyon szereti a hasát, Rumini ezért haspóknak nevezi, mindig az evésen jár az esze, de ha választania kell, kalandok helyett inkább szundikál. Csibész, leleményes, ami pl. a polippal való küzdelem során is megmutatkozik.

7. EEFLŐÖPRSZ = **FŐSZEREPLŐ = RUMINI**
A szereplő bemutatása: Árva, senkije nincs, elhagyatott, kalandvágyó, akit a pandúrok elől ment meg a kapitány. Így kerül a Szélkirálynőre, ahol hajósinassá lesz. Ezután már arról álmodozik, hogy híres hajókapitány lehessen. Leleményes, ötleteivel sokszor segít. Nem riad vissza a csínytevésektől, kalandoktól. Mindig eredeti megoldásai vannak, okos, ügyes. Nem tűri a nyavalygást, tettere kész, gondolkodó típus, de nem riad vissza az új kalandoktól, a kihívásoktól, így akár a szabályszegésektől sem.

8. EMŐRSZ = **ŐRSZEM = FÁBIÁN**
A szereplő bemutatása: Éles szemű, figyelmes. Ő jelenti a kapitánynak, hogy valami rátapadt a hajóra.

9. AÁIKNYPT = **KAPITÁNY = (BOJTOS) BENEDEK**
A szereplő bemutatása: Tapasztalt, sokat látott hajóskapitány. Bölcs döntéseket hoz, jószívű, mert befogadta Ruminit a hajóra. Kedves, segítőkész. Általában megértő, de ha megharagszik, nagyon szigorú lesz. Dörgő hangú, pocakos. Csak ő tudja, hogy az út veszélyes, ezért aggódik az erős szél miatt.

10. AABDEÉNRVZ = **BANDAVEZÉR = RIZSA**
A szereplő bemutatása: Egérvárost rettegésben tartó bandavezére. Vakmerő, goromba, tekintélyes, az emberei félnek tőle. Eredeti ötletei vannak, igazi vezető típus.

11. AMÓRTZ = **MATRÓZ = FRICI**
A szereplő bemutatása: Ruminiék barátja. Az óriáspolip elleni harcban megsérül a karja. Nem fél, bátor. Hórihorgas, szűkszájú. A szigeten egyedül őrködik a hajón, nem dolgozhat, mert megsérült.

2. FORDULÓ – I. KATEGÓRIA MEGOLDÁSAI

Olvasandó mű: Berg Judit: *Rumini*. Pozsonyi Pagony Kiadó, Budapest, 2009. **6-10. fejezet**. Online: <http://www.18pedagogia.hu/sites/default/files/node/attachments/bj-r.pdf>

I. KI MONDTA ÉS MIÉRT?

Írjátok a rejtvénybe, melyik idézet kitől származik, majd a sötéttel kiemelt mondatok esetében foglaljátok össze, miért hangzott el a mondat, milyen előzményei voltak.

Függőleges:

- 1. **„Eppen jól tettek a gézengúzok.”**
- 3. **„Neked adjuk a térképünket.”**
- 4. **„Hogy lehettem ilyen ostoba haspók?”**

Vízszintes:

- 2. **„A világ legjobb gyógyszer.”**
- 3. **„Ködöt látok a szoros felett!”**
- 5. **„Népem nevében szövetséget ajánlok nektek.”**
- 6. **„Sejthettem volna, hogy megszóktetek.”**
- 7. **„A mi népünk mindent tud a fákról.”** – Bukszus
- 8. **„Megint eltűnt valami?”**
- 9. **„Honnan tudod, hogy arany van ott?”**
- 10. **„Rakjuk be egy táskába, és tegyük a másik láda mellé.”**
A kétjegyű mássalhangzók külön keretbe kerülnek.

⁷ B	U	¹ K	S	Z	U	S													
	⁹ B	A	L	I	K	Ó													
		P							³ P	E	D	⁴ R	O						
	² C	I	N	C	O	G	I						U						
		T					L						M						
							L						⁵ K	I	R	Á	L	Y	
	¹⁰ M	Á	L	É			E						⁶ N	E	G	R	Ó		
		N					Y						⁸ M	A	X	I			

Miért hangzott el a mondat?
a) 1. **Kapitány: Eppen jól tettek a gézengúzok.** A Batka-szigeten, mikor a fabatkák hálálkodtak, mert Rumini segítségével megszabadították a sziget fáit a kártevőktől, Negróék

Valójában pedig **szégyellte az unokái tettét, és úgy gondolta, ha fizetni fog, ellensúlyozza a lányok felelőtlen cselekedetét, esetleg megvásárolja az orvos hallgatását.**

3. A nagyobbik lány azért szorította össze a fogát a kezeléskor, mert **csípte a fertőtlenítő oldat a sebét.**

Valójában pedig, **nem akarta elárulni, mit ábrázol a folt a vállán.**

4. Az orvos azért volt mérges, mert a **lányok nem tudatosították, mekkora butaságot csináltak azzal, hogy a nagymama varrógéptüivel sebeztek meg magukat.**

Valójában pedig azért, **mert nagyon jól tudta, mit akartak a lányok magukra tetoválni.**

5. A fiúk azért akartak krétát enni, hogy **megbetegedjenek, és ne kelljen iskolába menniük.**

Valójában pedig **féltek a felelősségre vonástól, mivel elautomázták az osztálypénzt, amiből zászló- és transzparensanyagot kellett volna venniük a május elsejei felvonuláshoz.**

6. Szabi azért nevezte gyávának az elbeszélőt, mert **az véleménye szerint félt a lábtöréstől.**

Valójában pedig azért, **mert ő nem akart leugrani, csupán át akarta ugrani az árkot, de szerencsétlenségére beleesett az árokba. Úgy gondolta, ha kicsúfolja, gyávának nevezi az elbeszélőt, akkor az le fog ugrani. Viszont arra nem számított, hogy a másik ugrás előtt kinyitja a szemét, és meglátja, hogy valójában hazudott neki.**

III. CSIGAREJTVÉNY

A csigarejtvényben az olvasott novellával kapcsolatos fogalmakat találtak.

a) Írjátok a táblázatba a talált kifejezéseket aszerint csoportosítva, hogy melyik novellában szerepel – ha mindkettőben előfordul, akkor a középső oszlopba írjátok a fogalmat!

b) Fejtsétek ki, milyen jelentőséggel bírnak az olvasott művekben ezek a kifejezések!

K	Ó	R	H	Á	Z	H	I	Á	N	Y	Z
S		K	I	N	E	V	E		Á		
É	S								T	S	
L	Á		G	Ó	D	Á	S		É	M	
Ü	L		G	L	L	Á	V		S	E	
R	Á		A	S	Á	R	Í	S	G		
É	L									B	
S		U	M	I	Z	S	S	Á	N	Á	

A csigarejtvényben található szavak és magyarázataik:

A „*Tetkó*”-ban szerepel:

- **váll** – ott volt a „tetkó”

Az „*Ugrás*”-ban szerepel:

- **szimulálás** – Betegséget szimuláltak.
- **kinevetés** – Szabi kinevette az elbeszélőt.

Mindkét műben szerepel:

- **kórház**
  - Szabi lába eltörött, ezért kórházba kellett vinni.
  - A váróteremben a lányok az ügyeleten vártak az orvosra, és a kórházban kellett maradniuk.
- **megbánás**
  - Mindenki megbánta a tettét, a két lány és a két fiú is.
- **sírás**
  - Mert Szabi eltörte a lábát.
  - A lányok sírtak, mivel megbánták tetteiket és féltek a következményektől.
- **aggódás**
  - A fiúk aggódtak, mivel elherdálták az osztálypénzt.
  - A nagymama aggódott a gyerekekért.
- **sérülés**
  - A lányok háta sérült, Szabi lába sérült
- **hiányzás**
  - A lányok hiányozni fognak az iskolából, mert kórházban kell maradniuk, Szabi is
  - Szabi hiányozni fog az iskolából, lábtörés miatt.

2. FORDULÓ – II. KATEGÓRIA MEGOLDÁSAI

Olvasandó mű: Vámos Miklós: Pofon. In: uő: Majdnem összes. Európa, Budapest, 2014.

Békés Pál: Ottília. In: Arató László et col.: Kisfiúk és nagyfiúk, munkáltató tankönyv, 7. osztály. Sulinova, Budapest, 2006, 55-57.

I. IGAZ – HAMIS ÁLLÍTÁSOK

Állapítsátok meg a felsorolt állításokról, melyik igaz és melyik hamis, majd a döntésetek alapján karikázzátok be az állításokat követő megfelelő betűjeleket! A jó válaszok betűjeleit összeolvasva egy olyan szót kaptok, ami összefüggésben áll az olvasottakkal – magyarázzátok meg, miben látjátok ezt!

ÁLLÍTÁS	IGAZ	HAMIS
Ottília és a Kisfiú szembenézett a vele erősebbel.	B.	C.
A tanítás végén az alsó tagozatos fiúk zöme rohanva szokta elhagyni az iskolát.	Á.	É.
A Kisfiú és Bödöcs szándékosan lökte meg a másikat.	M.	N.
Ottília nagyon kitartó volt.	T.	V.
A Nagyfiú Bors utasítására verte meg a Kisfiút.	E.	A.
Ottília és a Kisfiú szegényükben mélyen elpirultak.	K.	L.
A Kisfiú túlzott alázatossága bosszantotta a Nagyfiút.	M.	N.
Szász szeretett felválni a tudásával.	A.	E.
A banda kicsúfolta Ottíliát gyenge korcsolyatudása miatt.	V.	Z.
A Nagyfiú először lehetőséget akart adni a Kisfiúnak a menekülésre.	Ó.	Ü.

A bekarikázott betűjelekből összeolvasott megoldás: BÁNTALMAZÁS

Hogyan kapcsolódik a megoldás az olvasott műhöz/művekhez? (Több megoldás is lehetséges.) A Kisfiút bántalmazta a Nagyfiú – valójában nem is volt hozzá kedve, de a presztízse megőrzése érdekében nem hagyhatta büntetlenül, hogy (bár véletlenül) meglökte őt a Kisfiú.

II. MIÉRT?

Fejtsétek meg a titkosírással elrejtett szavakat, majd röviden magyarázzátok meg, milyen indokok álltak ezen tettek hátterében! Válaszoljatok a kérdésekre!

Segítség a titkosíráshoz: Minden betűt egy számpár helyettesít. Először a függőlegesen egymás alatt, majd a vízszintesen egymás mellett elhelyezkedő számot írjuk. Pl. 13 = B, 25 = I

	1	2	3	4	5	6
1	A	Á	B	C	D	E
2	É	F	G	H	I	Í
3	J	K	L	M	N	O
4	Ó	Ö	Ő	P	R	S
5	T	U	Ú	Û	Ü	V
6	Y	Z				

II. BETŰPIRAMIS

Töltsétek ki az alábbi betűpiramisokat! Összetett és képzett szavakat nyugodtan használhattok, jeleket és ragokat azonban nem tapasztalhattok a szavakhoz. A kétjegyű mássalhangzók külön keretbe kerüljenek!

1 lehetséges megoldás:

1.

				Á	R		
			V	Á	R		
		G	Y	Á	R		
	O	L	T	Á	R		
S	Z	Ó	T	Á	R		
H	A	Z	A	J	Á	R	
Ö	S	S	Z	E	Z	Á	R

2.

			Á	R					
		P	Á	R	A				
	A	K	Á	R	M	I			
H	A	T	Á	R	O	L	Ó		
K	A	S	Z	Á	R	N	Y	Á	K

3.

				O	S		
			M	O	S		
		O	K	O	S		
	J	Á	N	O	S		
T	O	R	K	O	S		
S	Z	O	R	G	O	S	
B	O	L	O	N	D	O	S

4.

			O	S					
		K	O	S	Z				
	O	K	O	S	K	A			
M	E	G	O	S	Z	T	Ó		
T	O	R	K	O	S	B	O	R	Z

III. MONDD EL EGY MÁSIK FRAZÉMÁVAL!

Magyarázzátok meg a következő frazémákat, majd keressetek olyan továbbiakat, amiknek rokon jelentésük van. Pl. Az „Egyik tizenkilenc, a másik egy híján húsz” jelentése: egyik se különb a másiknál, rokonmondása pedig: „Egyik kutya, másik eb”. Vigyázat: több megoldás is lehetséges! Jutalompontért Ti is gyűjthettek hasonló rokonszólásokat.

- FRAZÉMA:** Alig áll a lábán.
JELENTÉSE: Nagyon fáradt.
ROKONMONDÁS: Olyan, mint a kifacsart citrom.
- FRAZÉMA:** Elvitte a cica a nyelvét.
JELENTÉSE: Nagyon hallgatag.
ROKONMONDÁS: Harapófogóval sem lehet belőle kihúzni.
- FRAZÉMA:** Egy gyékényen árulnak.
JELENTÉSE: Ugyanolyan helyzetben vannak, egyetértenek.
ROKONMONDÁS: Egy malomban örölnék. / Egy követ fújnak. / Egy húrton pendülnek.
- FRAZÉMA:** Késő bánat eb gondolat.
JELENTÉSE: Utólag már nem érdemes bánkódnival, nem lehet helyrehozni a hibát.
ROKONMONDÁS: Eső után köpönyeg.
- FRAZÉMA:** Majd kiugrik a bőréből.
JELENTÉSE: Nagyon örül.
ROKONMONDÁS: Madarat lehet vele fogatni.

II. FORDULÓ - MEGOLDÁSOK

I. ANAGRAMMÁS REJTVÉNY

Fejezzétek ki egy szóval a következő meghatározásokat:

- Az ő irányába (halad): FELÉ
- Ezt játssza el a színész: SZEREP
- Fejről lehámló elhalt, fehér bőrdarab: KORPA
- Nyakban, kézen viselt értékes dísz: ÉKSZER
- Fekete bőrű ember: NÉGER
- Nehézkes, lassú (járású): LOMHA
- A paneldzsungel legkisebb eleme, ami nem ház, hanem: LAKÁS
- Zenei hangok lejegyzésére használt jelrendszer: KOTTA

Az 1-8. pontban kapott szavak anagrammáit (a betűk sorrendjének felcserélésével kapott új szavakat) írjátok a keresztrejtvény vízszintes soraiba. Az új szó alkotásánál az összes betűt használjátok fel, és a kétjegyű mássalhangzókat ne válasszátok szét, de a rejtvényen belül külön keretbe írjátok.

			1.	F	É	L	E	
2.	P	E	R	S	Z	E		
		3.	K	A	P	O	R	
		4.	S	Z	E	K	É	R
		5.	R	É	G	E	N	
6.	H	A	L	O	M			
		7.	S	A	K	Á	L	
		8.	O	K	T	A	T	

A szürkével jelölt függőleges sávban egy olyan szót kaptok, amivel a levelezős versenyen is találkoztatok már. Magyarázzátok meg a szó jelentését!

MEGOLDÁS: frazémák
A MEGOLDÁS JELENTÉSE: állandósult szókapcsolatok

II. IGÉBŐL NÉVSZÓ

A megadott igéket visszafelé olvasva toldjátok meg a szó elejét vagy végét egy betűvel, és egy névszót kaptok. Egészítsétek ki a táblázatot! (Több megoldás is lehetséges.)

IGÉ	BETOLDOTT BETŰ	AZ ÚJ NÉVSZÓ
pl. sző	-b, -cs	bősz, csősz
ró	-k, -sz, -a, -b,	kór, szór, óra, bór
ad	-l, -ó, -c	dal, óda, dac, DAC
ér	-t, -m, -z, -s, -g, -v,	rét, rém, réz, rés, rég, vér
kel	-e,	Elek
dől	-e,	Előd
ken	-é, -i,	ének, neki
mer	-é	érem
ír	-m, -z	rím, zrí – lármás jelenet, veszeke-dés, rendőr-argó
tár	-ó, -a,	órát, ráta – részlet, rész hányad
él	-k, -p, -e,	lék, lép, elé

III. SZÓTAGOS SZÓLÁNC

Készítsetek szóláncot úgy, hogy:

- csak három vagy több szótagú,
- szótag formájú szavakat gyűjthettek össze,
- a következő szó mindig az előző szó utolsó szótagjával kezdődik.

Pl. ananász – nászinduló – lókötő...

Összetett szavakat írhattok, de azok csak fél pontot érnek.

Kezdőszó: OKTÓBER

Egy példa a számos megoldási lehetőség közül, a versenyzőktől merítve:

Október – Bertalan – lankadatlan – langaléta – találka – karikatúra – ravatalozó – zónahatár – társadalom – lomtalaní-

tás – táskarádió – óriási – simogató – tónusskála – latencia – akupunktúra – ravioli – liliputi – tipográfia – aligátor – torzalkodik – diktatúra – racionalista – tanakodik – diktátor – torkolat – latrina – naturalista – tanuló – lószerszám – számmisztika – karakterisztika – katasztrófa – fagocita – tachométer – terminátor – tortilla – lagúna – naiva – varieté – tévedhetetlen – lenczőke – kemence – ceruza – zakatol – tollaslabda – darakása – sarlatánizmus – muskátli – liberalizmus – mustármag – magfizika – kapitalista – tarantella – lakodalom – lombikbébi – biológia – analfabéta – takaró – rókagomba – balerina – napilap – lapradiátor – tornaszer – szerkesztő – tókehal – hallatlanul – nulladik – diktafon – fondorlatos

III. FORDULÓ - MEGOLDÁSOK

I. ÁLLATOK NOTARIKON FORMÁBAN

A felsorolt állatok írástok körül úgy, hogy a meghatározásokban szereplő szavak az állat megnevezésének sorban következő betűivel kezdődnek (notarikon forma). Jutalompontért egy állatot többféleképp is meghatározhattok.

Néhány lehetséges megoldás:

1. Farkas = falánk, andalógó, rikoltozó, kíméletlen, alattomosan sündörgő
2. Szarvas = szép, agancsos, rohanó, varázslatos, alpesi suhanó
3. Kenguru = kíméletlenül energikus, nagy gigászi ugró, robogva unatkozó

4. Papagáj = piros, apró, pazar, aranyosan gügyögő állat, jajongó
5. Antilop = afrikai nagy termetű, írhás, lendületes, ostoba patás
6. Elefánt = erős lény, egyede félelmetes, általában nagy testű
7. Krokodil = kúszó, rémisztő, ocsmány, kövér, orvul dünyögő, idegesítő, lomha
8. Oroszlán = okos ragadozó, ormótlan, szeszélyes, léha, ártalmas, négy lábú
9. Hópárduc = hatalmas, ólálkodó, pompás, álmos, ritka duci, unalmas cica
10. Tengerimalac = töpörödött eszetlen, nehezen guruló, eredeti rágcső, indulatos, mindenképp, aranyosan lomha, apró cukorfalat

II. MELYIK SZÓ HIÁNYZIK?

A megadott minta alapján találjátok ki, mely szavak hiányoznak a szópárok közül!

BÉBI	BÉKA	LAKÓ
Béla	Léva	tavi
eset	eskü	lúke
Peti	teve	nevű
alap	alma	mama
láda	dáma	Rami
mező	zene	Jenő
cápa	páva	szava
kefe	fele	bele
móka	karó	szóró
védi	dézsza	Gazsi

III. BETŰREJTVÉNYEK

A szöveggörnyezet alapján fejtsetek meg a két betűvel jelölt betűrejtvényeket! Ezeket a betűpárokat „képként” próbáljátok megvizsgálni, és mindig több jelentést tulajdonítsatok nekik annál, mint ahogy első ránézésre gondolnátok. Pl. Az elhivatott tanár mindig egyszerre tanít és **NE** is. = nevel (magyarázat: N E-vel)

1. Kati minden ünnepségen szívesen énekel és **SZA**. = szaval
2. Egész **DL** a mozi előtt vártalak. = délelőtt
3. A **VŐ** acélból, vasból készített vágóeszköz. = véső
4. Az utolsó, aki **LY** zárja be az ablakot! = elmege
5. Pisti nem velem érkezett, hanem **ŐE**! = övele
6. Ne búsulj a levágott hajad miatt, hamar **ÓN**! = visszánő
7. Csak **ZA** fogunk játszani, miután mindenki elkészítette a házi feladatát. = azután
8. Figyelj, **DF** nyújtom a kezem! = feléd
9. A rablót **SE** fogságba helyezték. = előzetes
10. Kérlek, ne gyere megint **KŐ** este haza! = késő

KATEDRA ALSÓ TAGOZATOS VERSENY

ROVATVEZETŐ: RADVÁNYI ADÉL, katedra.also.tagozat@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018005

I. FORDULÓ - MEGOLDÁSOK

Kedves Gyerekek!

Az első forduló során megismerhettétek a Négyszögletű Kerek Erdő lakóit, a *Bemutatkozunk* című fejezetet elolvasva. (<http://mek.oszk.hu/02700/02753/02753.htm>). A feladatok megoldásait közölve újra át tudjátok gondolni a döntéseiteket.

I. FELADAT: KERESZTREJTVÉNY

A meghatározásoknak megfelelően oldjátok meg a keresztrejtvényt, majd válaszoljatok a hozzá tartozó kérdésre! A megfejtést a sötét mezőkben találjátok majd, segítségül néhány betűt beirtunk. Figyelem, a kétjegyű mássalhangzók nem egy mezőbe íródnak!

2. Őt mosták, dörzsölték, szappanozták
4. Egyszer nagyon megszeretett valakit
5. A postástól levelet kapott
8. A Vidám Parkban az óriáskerékben ült barátjával
9. Egy tölgy és egy bükk szomszédságában élt a hegyoldalban
10. Szerinte kettő meg kettő az öt.

